

REC'D JAN 25 1975

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017
KP EXCH

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 22

New York, N. Y. 10001, 1974 m. gruodžio-Dec. 31

67 metai

1975-AISIAIS METAIS VISI SLA NARIAI ĮSIJUNGIA Į SLA VAJŲ

Iš 1974 m. VLIKO seimo Bostone

DR. ALGIRDAS BUDRECKIS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyko 1974 m. gruodžio 7-8 d. d. Statler Hilton viešbutyje, Bostone. Suvažiavo 38 atstovai ir visi 7 VLIKO valdybos nariai. Taip pat ALTui atstovavo dr. K. Bobelis, K. Šidlauskas ir T. Blinstrubas. Posėdžiuose taip pat dalyvavo maždaug 100 vietos stebėtojų. Didžiausias seimo atrakcionas, be abejo, buvo Simas Kudirka. Jį pagerbti vakarienėje susirinko arti 400 svečių.

Seimą globojo Bostono Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pirmininku buvo Stasys Lušys, o vicepirmininku SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas.

VLIKO seimui globoti komiteto nariai: Lionginas Švelnis [Lietuvos Vyčiai], dr. Algirdas Budreckis [Sandara], ir Aleksandras Chaplikas [Bostono ALT vicepirmininkas].

VLIKO seimo banketo metu suėjo nemažai SLA narių, kurie šiltai priėmė Simą Kudirką. Nuotraukoje matyti dalis SLA narių: [iš k. į d.] St. Griganavičius, A. Budreckis, O. Ivaškienė, D. Averka, svetys Simas Kudirka, Aleksandras Chaplikas, F. Zaleskas. J. Rentelio nuotraukos

DĖKOJAME!

SLA Pildomoji Taryba nuoširdžiai dėkoja SLA Garbės Nariams, Pastoviųjų Komisijų Nariams, SLA Organizatoriams Apskričių ir Kuopų veikėjams, Tėvynės Bendradarbiams ir skaitytojams už sveikinius su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais 1975-aisiais metais. Dėkoja ir SLA draugingai spaudai už švenčių progą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prisiminimą ir gerą žodį.

SLA PILDOMOJI TARYBA:

Povilas P. Dargis - Prezidentas
Alexander Chaplikas - Viceprezidentas
Genevieve Meikunas - Sekretorė
Euphrosine Mikuzis - Išdėtininkė
Josephine Miller - Išdo globėja
Christine Austin - Išdo globėja

VLIKO SEIMAS BOSTONE

Gruodžio 7-8 dienomis Bostone, Statler-Hilton viešbutyje, įvyko Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, kuriame VLIKO taryba ir valdyba pranešė apie savo veiklą ir nusistatė gaires ateičiai.

VLIKO tarybos pirmininkui Stasiui Žadeikiui negalėjus atvykti, jo pranešimą perskaitė Vytautas Banelis. VLIKO pirmininkas dr. K. Valiūnas kalbėjo apie VLIKO veiklą tarptautinės padėties fone. Jurgis Valaitis pranešė apie veiksmų konferenciją.

Apie VLIKO informaciją seimui pranešė vicepirmininkas Juozas Audėnas, apie finansus informavo vicepirm. Aleksandras Vakselis, Tautos Fondo vicepirm. Zenonas Jurys ir Tautos Fondo Kanados atstovas Augustas Kuolas. Pranešęs apie Kanados Fondo atstovybės veiklą, Kuolas įteikė 18 tūkst. čekį.

Seimo bankete, po dr. K. Valiūno kalbos, kurioje jis apibūdino VLIKO veiklą, pagrindine atrakcija buvo Simas Kudirka. Jis padėkojo visiems, kas prisidėjo prie jo išlaisvinimo, ir trumpai papasakojo apie nežmoniškas sąlygas, kuriose gyvena kaliniai Tarybų Sąjungoje. Kudirka kvietė visus lietuvius dirbti, kad kenčiantys sovietiniuose kalėjimuose būtų išlaisvinti ir kad VLIKas pasiektų savo galutinio tikslo - laisvos ir nepriklausomos Lietuvos. Banketui vadovavo Mykolas Drunga.

Banketo meninę programą atliko solistė Birutė Aleksaitė, kuri, akompanuojant Vytenii Vasyliū-

Dr. Kęstutis J. Valiūnas, VLIKO Valdybos Pirmininkas

nui, padainavo lietuvių liaudies dainų ir operos arijų.

Seime dalyvavo 38 atstovai iš keturiolikos VLIKą sudarančių grupių. Seimui ruošti buvo sudarytas jungtinis komitetas, kuriam pirmininkavo Stasys Lušys. Vicepirmininku buvo Aleksandras Chaplikas. Pirmąją seimo dieną VLIKą sveikino žodžiu ar raštu daugelis organizacijų ir pavienių veikėjų. Seimo pirmininku buvo Edvardas Cibas, Tautinio sąjūdžio atstovas, o vicepirmininku - prof. Balys Vitkus, Ūkininkų sąjungos atstovas. Sekretoriatą sudarė valstiečių liaud. atstovas Vytautas Mačys ir Krikščionių darbininkų atstovas Jonas Vasys.

Tėvynė

MINIŠTINIO LIETUVIŲ
AMERIKOTIŲ ORGANAS

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET, NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone L.Ackawanna 4-5529

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post Office
at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti ne vėliau,
kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako

Ižengdami į 1975-uosius metus, pasitikime didesnę moterų talką

Kiekvienas, atsisveikindamas su senaisiais metais ir sutikdamas naujuosius, peržvelgia pereitais metais nuveiktuosius darbus ir pagalvoja apie planus naujesiems metams. Susivienijimo veikloje 1974-ieji metai nebuvo blogi. Kitoms organizacijoms, kaip skaitome spaudoje, jie nebuvo tiek geri, kiek jie buvo geri Susivienijimui. Pirmiausia mūsų vėjus naujiems nariams gauti gana gražiai vystosi. Ruošos darbai 1976 metais įvyksiančiam 59-ajam Seimui darbai Chicagoje jau taip pat pradėti.

Didžiausias laimėjimas mūsų Susivienijimui per 1974-uosius metus buvo aktyvus lietuvių moterų išjungimas į SLA organizacinę veiklą. O kurioj organizacijoje moterys pradeda stipriau judėti, tose organizacijose veikla tikrai pagyvėja. Iš Tėvynėje spausdinamų korespondencijų iš kolonijų galime, tačiau, pastebėti, kad kai kuriose Kuopose moterys sudaro Kuopų vadovybėje didžiumą, o tai reiškia Susivienijime gyvumą.

Nepastebime per didelio moterų išjungimo dar į organizatorių gretas, bet, kai Kuopų ir apskričių vadovybėse moterys plačiau reikšis, savaime aišku, kad atsiras daugiau moterų ir SLA organizatorių šeimoje.

SLA korespondentai savo Kuopų apskričių veiklą gana gražiai apibūdina. Kai kurie prisiunčia ir gražių veiklos nuotraukų. Vienos veiklios Kuopos veiklos aprašymas ir nuotrauka Tėvynėje pajudina ir kitas Kuopas veiklą pagyventi. Vienos apskrities veikla išjudina ir tas apskritis, kurios dar nebuvo išsisiūbavusios į veiklą.

Pasitaiko gauti ir šiek tiek liūdnesnių Kuopų veiklos aprašymų. Senesniosios kartos veikėjai kai kur jau aptingę, o jaunimas per mažai domisi lietuviškąja veikla. Kitose Kuopose pastebimas didelis mirtingumas, daug sergančių, o naujų narių jų vietos užimti per mažai beįsirašo.

Didesnėse lietuvių kolonijose yra kelios Kuopos. Vienos jų labai veiklios, kitos - ne. Tokiu atveju, būtų gerai, kad neveiklių Kuopų veiklą pagyventi ateitų veiklesniųjų Kuopų nariai. Atrodo, kad ir šiuo atveju moterys galėtų daug pagelbėti.

Iš spaudos pastebime, kad didesnėse kolonijose vienu Kuopų nariu pradeda daugiau bendrauti su kitų Kuopų nariais. Reikia tikėtis, kad mūsų veikliosios moterys ir šiuo atveju ateis į talką ir merdejančioms Kuopoms atgyti.

Tai lyg ir medžiaga rezoliucijomis, įeinant į naujuosius 1975-uosius metus. Sukruskim!

Jonas Valaitis

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimo, Bostone NUTARIMAI

POLITINIAIS KLAUSIMAIS:

Seimas prašo: VLIKO Valdybą ir toliau besąlygiškai vykdyti tvirtą ir nekintamą lietuvių tautos nusistatymą ir valią Lietuvos valstybinei nepriklausomybei ir okupanto su-tryptom pagrindinėm žmogaus teisėm atstatyti;

Seimas reiškia padėką VLIKO Valdybai už rūpestį ir pastangas išvaduoti lietuvių, politinius kalinius, okupanto įkalintus koncentracijos stovyklose, kalgėjimuose ir specialiose psichiatrinėse ligoninėse.

Nuoširdžiai sveikina nepriklausomos Lietuvos valstybės testinimui atstovaujančią Lietuvos Diplomatinę Tarnybą ir paveda VLIKO Valdybai aktyviai remti jos veikimą.

Seimas pakartotinai primena, kad Lietuvos Valstybinė nepriklausomybė yra visų lietuvių ir visų lietuviškų organizacijų aukščiausias tikslas. Lietuvos nepriklausomybei atstatyti reikalingas visų lietuvių aktyvus, vieningas ir nenuilstamas darbas. Ypatingai svarbu, kad gau-

si intelektualų šeima išjungtų į aktyvų VLIKO darbą.

Seimas prašo VLIKO Valdybą daryti visas įmanomas pastangas, kad Lietuvos vadavimo darbą dirbančios organizacijos sklandžiai bendradarbiautų ir savo veiklą derintų. Tam uždaviniui VLIKO Valdyba ruošia veiksnių konferencijas.

Seimas skatina VLIKO V-bą VLIKO įgaliotinių tinklą visame laisvajame pasaulyje plėsti.

Seimas reiškia padėką Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei už pastangas Simui Kudirkai iš Sovietų koncentracijos stovyklos išlaisvinti ir už sudarymą sąlygų jam ir jo šeimai atvykti į Jungtines Valstybes.

Seimas dėkoja ir visiems asmenims bei organizacijoms, prisidėjusioms prie Simo Kudirkos išlaisvinimo.

Seimas skatina VLIKO Valdybą dar daugiau stiprinti ryšius su Sovietų pavergtųjų tautų laisvinimo veiksniais ir veikėjais, pirmiausia su okupuotų Estijos ir Latvijos veiksniais ir veikėjais.

Seimas paveda VLIKO Valdybai daryti reikiamus žygius, kad būtų sustabdytas lietuvių tautinis ir religinis persekiojimas Gudijai priskirtose Lietuvos žemėse, Mažojoje Lietuvoje, o taip pat lietuvių lenkinimas Lenkijos valdomame Suvalkų krašte.

Finansų klausimais:

Seimas, išklausęs Tautos Fondo pranešimą, dėkoja Fondo Valdybai už aukų sutelkimą, dėkoja kitų kraštų, ypač Kanados, Tautos Fondo atstovybėms už VLIKO veiklos rėmimą, atkreipia dėmesį į Kanados Fondo atstovybės pageidavimą, kad VLIKą sudarančios organizacijos atsiųstų į Kanados lietuvių atstovavimą VLIKe. Seimas ragina VLIKO Valdybą plėsti ir stiprinti Tautos Fondo organizaciją, kuri pajėgtų pilnai finansuoti VLIKO darbus.

Seimas, turėdamas galvoje iš okupuotos Lietuvos į laisvąjį pasaulį prasiveržiančius tautiečius ir šelpimo reikalingumą, pasisako už jų rėmimą per mūsų bendrines šalpos organizacijas.

Informacijos klausimais:

Seimas, turėdamas galvoje, kad pasaulio opinijos ir Lietuvos gyventojų teisingas informavimas apie padėtį ir okupanto veiksmus Lietuvoje yra didelės svarbos reikalas ir kad visos pastangos turi būti daromos informacijos darbui koordinuoti, kad būtų išvengta lygiagretumo, o turimos lėšos būtų sunaudotos kuo tikslingiausiai.

Seimas prašo VLIKO Valdybą pasitarimuose su įvairių kraštų laisvinimo bei kultūrinėmis organizacijomis nustatyti informacinio darbo gaires ir pasiekti darbu. Sei-

mas laiko Informacijos Centro įsteigimą, bendradarbiaujant visoms laisvojo pasaulio lietuvių organizacijoms, aktualų ir būtinai atliktiną artimiausioje ateityje. Informacijos sėkmingumas taip pat privalo koordinuotai su latviais, estais bei kitomis pavergtomis tautomis.

Seimas prašo VLIKO Valdybą galimai greičiau išleisti knygą apie Sovietų genocidą; paruošti studiją apie Mažosios Lietuvos ir dabartinės Gudijos administruojamose srityse esančius lietuvių gyventojus ir jų persekiojimą; paruošti studiją Lietuvos etnografinių sienų klausimu.

Seimas sveikina Lietuvių Fondo valdybą, kuri rūpinasi Lietuvos istorijos išleidimu.

Seimas didžiai vertina Encyclopaedia Lituanica leidėjų darbą ir ragina viso pasaulio lietuvių ir lietuvių organizacijas šį veikalą prenumeruoti ir platinti.

Seimas paveda VLIKO Valdybai dar 1975 metais išleisti jau paruoštą spaudai prof. dr. Vandos Sruogienės veikalą apie Lietuvos Steigiamąjį Seimą.

Seimas kviečia visus lietuvių, pirma, aktyviai dalyvauti vietinėje laisvojo pasaulio spaudoje, rašant laiškus, pasisakymus, teikiant plačią tarptautinę prasmę informaciją apie Lietuvą ir Lietuvos laisvinimo reikalus; antra, išnaudoti visas progas reikštis per vietinius radiją ir televiziją.

Seimas nuoširdžiai dėkoja VLIKO pirmininkui dr. Kęstučiui Valiūnui ir visai VLIKO Valdybai už ryžtingą ir sėkmingą Lietuvos gynimą. Elta

KAINOS DAR KILS IR 1974 M.

Žemės ūkio sekretorius Earl Butz pareiškė, kad maisto produktų kainos iki šių metų pabaigos bus pakilusios 15% daugiau kaip praeitais metais ir dar toliau kils 1975 metais. Butz apgailestavo santykių neturėjimą su Kuba, kuri visuomet buvusi svarbiausioji cukraus tiekėja ir JAV ryžių pirkėja.

VOKIEČIAMS ATLYGINIMAS UŽ LIETUVOJE PALIKTĄ TURTĄ

Vak. Vokietijos įstaigos praneša, kad 1974 m. gruodžio 31 d. baigiasi terminas paduoti prašymus gauti atlyginimą už Lietuvoje paliktą turtą.

Pagal naują "Reparations" įstatymą, kompensacijos gali reikalauti tik vokiečių kilmės asmenys, Vokietijos piliečiai mišrių šeimų nariai arba jų teisėti paveldėtojai.

Pagal senąjį repatriacijos įstatymą bylos dar svarstomos ir dar užtruks ilgesnį laiką, nes ir pristatius visus įrodymus ir surinkus žinias, bus padaryta nuostolių nustatymas ir tik po to reikės paduoti prašymą dėl pripažinimo atlyginimo.

TĖVYNĖ, 1974 m. gruodžio-December 31 d.

DAUGIAU DARBO IR VEIKLOS

Pirmą kartą su dukra atvykau į 322 Kuopos metinį susirinkimą gruodžio 13 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinkimas prasidėjo labai punktualiai, 8 val. vakaro. Jį atidarė ir pravedė Kuopos pirm. A. Kalvaitis. Daug veidų pažįstamų, atrodo puikiai nusiteikę, nes tuoj po susirinkimo įvyks Kūčių pobūvis, pagal kasmetinę tradiciją! Dr. Biežiui pirmininkaujant, visa širdimi dirbusiam šios Kuopos ir SLA nau-dai, dalyvaudavo daug narių.

Pirmasis punktas buvo, ar skaitymas praeitojo susirinkimo protokolas. Visiems pritarus, kad neverta skaityti, nes atsimena nutarimus, protokolas neskaitytas. Tada faktiškai atsistatydino valdyba ir buvo renkama nauja. Kadangi tebuvo tik vienas pasiūlymas - perrinkti tą pačią valdybą, tai, kiek pasitarus, tas ir buvo patvirtinta, nors buvo 4 v-bos nariai, vienas sirgo. Valdyba 1975 m. yra šių veiklių narių: pirm. A. Kalvaitis, vicep. K. Šidlauskas, sekr. J. Grigaitis, fin. sekr. p. Tveras, kas. Rutkus. Šeimininkės klausimas išspręstas kooptavimo būdu, nes dabartinė atsisakė.

Pirmininkas A. Kalvaitis kalbėjo apie SLA Seimą Bostone, kuriame Chicagos delegacija buvo veikli ir įsijungusi seimo darbuose. Mūsų Kuopoj priklauso virš 80 narių, dauguma profesionalų-advokatų, daktarų, prekybininkų ir šiaip gerų tautiečių, kurie ilgus metus veikia.

Kasoje yra virš \$200 saviems reikams. Kuopos atstovai dalyvavo 6 apskrities susirinkime, kur buvo nutartas paminėjimas ir kiti SLA veiklos uždaviniai. O ypač rengiamasi jau sekančiam SLA Seimui, kuris įvyks Chicagoje, todėl visų Kuopų nariai turės daugiau parodyti darbo ir veiklos. O tų Kuopų yra keliolika, apskritis didelė, veikiausia Kuopa pasivadins "Jaunų Vyrų SLA Kuopa", kuriai daug dirba p. Uznis, dr. Dargis, kuris Apskrities susirinkime skaitė paskaitą apie širdies ligas. Visi ja domėjosi.

Iš mūsų Kuopos į seimo delegatus galės įeiti apie 4 nariai, bet seimui padėti surengti bus kooptuojami visi.

Pernai iš gyvųjų išsiskyrė trys nariai: Savickienė, Grigaitienė ir Tumosa, tai jiems pagerbti buvo minutės susikaupimas.

Apyskaitą neskaityta, dėl to, kad kasininkas serga.

Sekė klausimų ir sumanymų eilė. Čia p. Mulokas iškėlė reikalą, kad būtinai tenka padėti rūpintis SLA pirm. Dargiui Pennsylvanija U-te Lietuvių kambariui perdirbti ir pagerinti. Buvo įvairių pasiūlymų, tačiau prieita išvados, kad archt. Mulokas paruošė planą ir derektivas, jas per mūsų pirmininką pasiųs į Apskritį, tada iš ten keliaus į Centrą.

Cia ne vienos Kuopos darbas, o visų, todėl tam reikia visų bendro aptarimo ir pritarimo ir darbo įvykdymo. Reikės ir lėšų, bet SLA juk turi fondų tautiškiems reikalams.

A. Kalvaitis kvietė, kad kiekvienas narys stengtųsi gauti nors po vieną naują narį.

Mūsų žinoma veikėja Adomaitienė iškėlė reikalą, kad SLA veikla mūsų visuomenėje neryškinama ir nepopuliarinama, nors turime savo laikraštį Tėvynę, kitoj spaudoj mažai kas parašo. Aš pasiūliau būtinai sudaryti apskirtyje jaunimo sekciją, jaunimą įtraukti į veiklą, kad jis suprastų, kas tai yra SLA. Į tai buvo paaiškinta, kad SLA skiria stipendijas.

Iš Chicagos gabi studentė Eglė Juodvalkytė labai gražiai dirbo Seime Bostone. Reikia jaunimą kviesti ir į mūsų veiklą ir per kitas organizacijas. Kai jis pajus, ką gali veikti ir kokiam tikslui SLA jau 80 metų gyvuoja, tada išjungs. Juk turi Kuopos ir savų lėšų, tegu pakviečia visą jaunimą į apskrities bendrą pobūvį, tegul senesniųjų veikėjų jiems paskaito paskaitą, ar daktarai praneša svarbių naujų išradimų medicinoje pranešimų su filmais suruošia vakaronę. Ta pačia proga ir jaunimas pajus reikalo domėtis SLA.

Iškilo reikalas kelti SLA vardą ir verbuoti naujų narių.

Tėvynę skaito tik nariai, o ar ją skaito kitą visuomenę? Kas joje aprašoma? Redakcija kviečia iš Kuopų veiklos nuotraukų ir rašinių. Ar Kuopos turi rinktus korespondentus? Taip aš kartą paklausiau savos Kuopos valdybos. Atrodo, kad neturi, žurnalistai ja nesidomi. Todėl, pirmininkui pasiūlus ir visiems nariams pritarus, mane išrenka korespondentu. Sutikau, bet vėliau pagalvojau, o kiek reikės man sugaišti laiko, kiek išlaidų, kiek informacijų sutelkimo. Visa tai veltui. Jau dveji metai kaip kankina širdies liga, bet dabar atsitačiau, pajamų mažai, nes viskas sustojo, o dukra eina į universitetą. Tokioj blogoj padėtyje, centas man brangus, gerai kad giminės padeda. Gerai, rašysiu, tikiu SLA gera valia, tikiu kad ji supras ne tik mano ir kitų narių nelaimės, padės. Nes ji daug padeda, net Lietuvių Namams skyrė \$1,000, Šokių šven-tei ir kt.

Kūčių vakariene praėjo gražiai, su plotkelių laužymu, giesme ir linkėjimais. Šeimininkės paruošė gražų Kūčių stalą, joms visi padėkojom ir nuotaikingai užbaigėm malonų vakarą, šeimyniškoj nuotaikoj. Tikėkime, kad ir kitais metais mūsų veikla padidės ir SLA vardas iškils, jei visi to norėsime.

Bal. Brazdžionis

LAIŠKAI

University at Carbondale
Carbondale, Illinois 62901
Department of Theater

1974 m. lapkričio 12 d.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Povilas P. Dargis, Prezidentas

Gerbiamas p. Dargi,

Noriu širdingai padėkoti Susivienijimui už man suteiktą stipendiją, kuri padėjo sudaryti salygą man šiais metais tęsti savo mokslą. Jau daugiau negu įpusėjo pirmasis semestras Southern Illinois universitete, kur dabar studijuojau baltų teatrą, siekdama savo magistro laipsnio.

Šis universitetas šiuo metu globoja Baltų teatro projektą, kuris bandys supažindinti Amerikos visuomenę su lietuvių, latvių ir estų dramomis ir per šias dramas su mūsų istorija; taip pat bandoma įvertinti lietuvių kilmės žmonių vietą Amerikos istorijoje, teatro ir bendrai.

Džiaugiuos, lietuviai prisidėjo prie šio tikrai vertingo projekto, ypatingai džiaugiuos, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir vėl rodo savo visokeriopą ir nuoširdžią paramą lietuviškam darbui. Ir, žinoma, nepamirštu, kad Susivienijimas mane kaip savo narę remia.

Ačiū labai, labai

Eglė Juodvalkytė

Eglė Juodvalkytė

WORCESTER, MASS.

SLA 75 Kp. susirinkimas

Gruodžio 1 d. SLA 75-kp susirinkimas. Palikta senoji valdyba.

Kitais metais numatyti 4 susirinkimai. Pirmąjį pusmetį sausio 5 d. ir birželio 1 d. Jie įsidėmėtini, kurie mokesčius moka kas mėnuo ar kas du mėnesiai.

Moterų klubo valdyba

Moterų Klubu v-ba sudaro pirm. J. Pečiulienė, vicepirm. Lindstromienė, sekr. Chaleckienė, išd. Valentevičienė, išdo glob. V. Geštautienė ir Elz. Kriaunelienė.

Seniau klubas turėjo didelį ir gerą chorą, kuriam vadovavo Marija Jablonskytė-Meškičienė.

J. Krasinskas

CHICAGO, ILL.

Lietuviška Kalėdų programa TV

Per vieną didžiųjų TV stočių, kanalą 5 gruodžio 22 vakare perduota lietuviška Kalėdų programa su giesmėmis ir kanklių muzika.

Programos vedėjas priminė, kad lietuviškos kanklės yra 1,000 metų senumo muzikalinis instrumentas.

Skersai scenos buvo nutiestas kaspinas su lietuvišku užrašu Linksmų Kalėdų švenčių!

JAMAICA PLAIN, MASS.

Aukojama Našlių-Našlaičių Fondui

SLA 365 Kuopa, Jamaica Plain, Mass. aukoja \$5.00 SLA Našlių Fondui vardu ir atminčiai a. a. Ievos Norkūnienės.

SLA 365 Kuopos Valdyba
per Anelę M. Januškevičienę
Prot. Rašt.

Cleveland, Ohio

NEPAPRASTA SLA 14 KUOPOS NARIŲ SUEIGA

Clevelando lietuvių įvairių sambūrių sueigų gausai, vengiant "kryžminių susidūrimų", kai kada tenka keisti jau paskelbtų susirinkimų laiką. Tokia padėtis susidarė ir mūsų SLA 14 Kuopos narių sueigų tvarkai. Garsintas Kuopos metinis susirinkimas, turėjęs įvykti gruodžio 1 dieną, turėjo būti nukeltas velesniam laikui, būtent 1975 metų sausio 6 dienai, pirmadieniui; ši diena pasirinkta Kuopos narių pagėdavimui: vengti savaitgalių ir šventadienių, kurie paprastai būna perkrauti įvairių sueigų ir parengimų. Pasirinkta pirmadienis, kuriuo per daugelį metų vykdavo mūsų Kuopos narių sueigos. Sueigos vyks kas antrą mėnesio pirmąjį pirmadienį, išskiriant tuos atvejus, jeigu dėl kitų sumetimų sueigą prisiėmė kviešti kita diena. Sueigų vietovė pasiliks pastovi, būtent, naujasis

Lietuvių Namas, 877 185th Street, Euclid, Ohio.

Metiniame SLA 14 Kuopos narių susirinkime bus Kuopos veiklos metinė peržvalga, Kuopos pajamų - išlaidų apyskaita ir naujos Kuopos valdybos bei kitų pareigūnų rinkimai, taip pat bus aptariami ir kiti Kuopos reikalai.

Susirinkimo pradžia 6.00 valandą. Pirm reikalų aptarimo viena valanda (6.00-7.00) bus skirta narių apdraudų mokesčių priėmimui. Po susirinkimo ten pat numatomas Broliško Bendravimo pobūvis. Visi gerb. Nariai ir Narės kviečiami metiniame susirinkime būtinai dalyvauti ir savo patarimais prisidėti prie Kuopos veiklos pagyvinimo. Asmeniniai kvietimai šiam reikalui nebus siunčiami. Taigi, iki malonaus susitikimo.

Kuopos Valdyba

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1974 m. gruodžio 21 d.

Ona Sinkevičienė, 35 Kp., Wilkes-Barre, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1907 m. liepos 2 d., mirė 1974 m. spalio 4. Apdrauda išmokėta vaikams: Paul, Nellie, John ir Antoinette Sinkevičius.

Rapolas Adomaitis, 37 Kp., Sunderland, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1916 m. rugpjūčio 1, mirė 1974 m. lapkričio 13 d. Apdrauda išmokėta dukteriai Elizabeth Adomaitis.

Barbora Pilvinis, 43 Kp., So. Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1944 m. rugpjūčio 9 d., mirė 1974 m. spalio 10. Apdrauda išmokėta sūnui Edmundas Pilvinis.

Mateušas Pranckūnas, 50 Kuopa, Binghamton, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1926 m. kovo 2 d., mirė 1974 m. spalio 28 d. Apdrauda išmokėta žmonai Anastazijai Pranckūnienei.

Augustas Sapięga, 51 Kp., Bridgeport, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1910 m. liepos 30 d., mirė 1974 m. rugsėjo 2 d. Apdrauda išmokėta sūnui August E. Sapega.

Teodora Starulienė, 86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1921 m. kovo 6 d., mirė 1974 m. lapkričio 7 d. Apdrauda išmokėta dukterims: Rosalija Starulitis-Coneby, Ona Starulitis-Sadauskas ir Nastazija Starulitis-Jankus.

Stasys Vaitikūnas, 211 Kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1921 m. vasario 8, mirė 1974 m. lapkričio 12 d. Apdrauda išmokėta žmonai Ievai Vaitikūnienei.

Elizabeth Uzdila, 214 Kuopa, Saint Louis, Mo., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1938 m. birželio m. 1 d., mirė 1974 m. lapkričio 10 d. Apdrauda išmokėta dukteriai Elizabeth Uzdila.

Mare Juocienė-Daukšas, 257 Kp., Peoria, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. sausio 4 d., mirė 1974 m. rugsėjo 5 d. Apdrauda išmokėta dukteriai Mary A. Savage.

Pranas Viesbickas, 373 Kp., St. Petersburg, Fla., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1918 m. balandžio 1 d., mirė 1974 m. rugsėjo 15 d. Apdrauda išmokėta dukteriai Benita Shulkitas.

Iš viso: \$4,914.00

1974 m. gruodžio 28 d.

Edmundas Žilionis, 8 Kp., Meriden, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1931 m. gegužės 1 d., mirė 1974 m. lapkričio 1 d. Apdrauda išmokėta žmonai Stella M. Žilionis.

Rozė Martinkienė, 16 Kp., Harrisburg, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. liepos 7 d., mirė 1974 m. gruodžio 1 d. Apdrauda išmokėta sūnui Albinas Martin-

Liucija Dabrickienė, 37 Kp., Sunderland, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1931 m. gruodžio 31 d., mirė 1974 m. rugsėjo 11 d. Apdrauda išmokėta vaikams: Stanley Dabrickas, Helen J. Scott ir Julie Grammer.

Ona Palskienė, 69 Kp., Rochester, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1916 m. gruodžio 14 d., mirė 1974 m. balandžio 14 d. Apdrauda išmokėta vaikams: Anna B. Silver ir Joseph V. Palskis.

Julius Šimkus, 66 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. sausio 13 d., mirė 1974 m. lapkričio 19 d. Apdrauda išmokėta vaikams: Julius D. Shimkets ir Ruth Gauran.

Vladas Norkus, 135 Kp., Philadelphia, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1955 m. vasario 23 d., mirė 1974 m. rugsėjo 24 d. Apdrauda išmokėta žmonai Irena M. Norkus.

Walter Andrews, 157 Kp., Youngstown, Ohio, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. vasario 3 d., mirė 1974 m. lapkričio 15 d. Apdrauda išmokėta žmonai Ann L. Andrews.

Wilhelmina Savickas, 322 Kp., Chicago, Ill., gimusi Rygoj, Latvijoje. Prie SLA prisirašė 1958 m. birželio 23 d., mirė 1974 m. lapkričio 13. Apdrauda išmokėta vaikams: Regina Vaitkevičius ir Jurgis Savickas.

Viso: \$ 3,685.00

Nuo 1974 metų pradžios bendrai, iš viso: \$118,440.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1974 m. gruodžio 21 d.

Frank P. Mackus, 38 Kuopa, Brooklyn, N. Y. Nuo metų pradžios bendrai, iš viso: \$32,906.29

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1974 m. gruodžio 21 d.

J. C. Kermelewicz, 53 Kp., Chelsea, Mass. už 12 sav.
D. Kauskas, 60 Kp., Grand Rapids, Mich. už 5 sav. ir 1 d.
F. Waitkus, 124 Kp., Hartford, Conn. už 11 sav. ir 6 d.
M. Daukšas, 257 Kp., Peoria, Ill. už 5 sav. ir 3 d.
M. Terleckienė, 259 Kp., Ashland, Pa. už 11 sav. ir 6 d.
M. Ewers, 260 Kp., Chicago, Ill. už 5 sav. ir 6 d.
M. Ewers, 260 Kp., Chicago, Ill. už 4 sav. ir 5 d.

\$402.68

1974 m. gruodžio 28 d.

A. Kaulakis, 36 Kp., Chicago, Ill. už 5 sav. ir 6 d.
O. Palskienė, 69 Kp., Rochester, N. Y. už 5 sav. ir 4 d.
S. Žerolis, 365 Kp., Jamaica Plains, Mass. už 8 sav. ir 6 d.

\$142.41

Nuo 1974 metų bendrai bendrai viso: \$8,970.03

CICERO, ILLINOIS

SLA 301 Kp. reikalai

Gruodžio mėn. SLA 301 Kuopos visuotinis metinis narių susirinkimas buvo istorinis, nes jame nutarta nuolatinių kas mėnesį narių susirinkimų daugiau nebešaukti.

Pirma, kai Kuopoje buvo virš 200 narių į mėnesinius susirinkimus ateidavo apie 100. Paskutiniaisiais metais, narių skaičiui nukritus iki 100 ir dar vis mažėjant, nevisada beateidavo minimumas, kuris reikalingas pradėti visuotinių narių susirinkimą, pagal SLA konstituciją. Senieji nariai miršta, o jaunieji tol būna SLA nariais, kol tėvai už juos moka mokesčius, o kai išeina savistoviam gyvenimui, tai patys mokėti SLA mokesčius atsisako. Tuo būdu narių skaičiui vis mažėjant į mėnesinius susirinkimus kartais atvykdavo finansų sekretorius ir mažai narių.

Buvo bandyta po susirinkimų paruošti kavutę su užkandžiais, bet ir tas narių į susirinkimus nesuviliojo, o už Liberty svetainę reikėjo mokėti. Dėl to nutarta, pagal reikalą, daryti valdybos posėdžius privačiai pas valdybos narius, o visuotinius narių susirinkimus kviešti tik ypatingam reikalui esant Tērėsės ir Jurgio Pečkių svetainėje, 1500 So. 49 Ave. Apie visuotinių narių susirinkimą pranešti per Naujienas, nes Tėvynė rečiau beleidžiama ir numatyti susirinkimą prieš 2-3 mėnesius nėra įmanoma.

Nariai mokesčius finansų sekretoriui Alfonsui Kizlaičiui gali mokėti paštu: 1520 So. 48 Court, Cicero, Ill. 60650 arba asmeniškai, bet, jeigu asmeniškai, tai reikia iš anksto telefonu To 3-5228 susitarti, nes Kizlaitis yra pensininkas, turi Wisconsin nuosavybę ir dažnai būna išvykęs medžioti ar meškerioti.

V-ba palikta 1975 metams ta pati pirmininkas Kazys P. Deveikis, vicepir. Stepas Paulauskas, finansų sekretorius Alfonsas Kizlaitis ir protokolų sekretorius Vincas Bigelis.

Anksčiau valdybos nariai gaudavo algas nuo 3 iki 10 dolerių metams, bet Kuopos kasoje nėsant pinigų, algos už 1973 ir 1974 metus liko nemokėtos ir šiame susirinkime nutarta algas iš viso panaikinti. Taip pat nutarta mūs Kuopos nariui Kaziui Dobilui, Lietuvos kariuomenės savanoriui - kūrėjui, karo invalidui, jau eilę metų esančiam paraližuotam, prašyti SLA centrą, kad mokama \$10 mėnesinė pašalpa, ateityje nebebūtų nutraukiama.

S. Paulauskas

ST. CATHERINES, ONT., CANADA

Gabi lietuvaite

Rita Ročytė

Prieš kiek laiko J. Šarapnickas parašė labai gražų rašinį apie SLA 72 Kp. narę Ritą Ročytę, labai gabią studentę ir veiklią lietuvaite.

Štai, mūsų Ritelė vėl gali pasižliaugti naujais laimėjimais moksle. Sveikiname.

HOT SPRINGS, ARK.

Sirgo

Petras Butkus buvo priverstas pasiduoti chirurgijos peiliui. Operuotas Ouachita Memorial Hospital, Olive and Broadway Ave., Hot Springs, Ark. 71901. Operacija sėkminga, ligonis kasdien eina geryn.

Jo draugai ir draugės linki jam laimingai atgauti pilną sveikatą.

Reporteris

EAST CHICAGO, IND.

SLA 185 Kp. nauja v-ba

SLA 185 Kuopos metinis narių susirinkimas įvyko š. m. gruodžio 8 d. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos patalpose.

Susirinkime svarbiausia išrinkta 1975 metams nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: Emma Steponaitienė - pirmininkė, Eleonora Kantrimaitė - vicepirmininkė, Bronė Kantrimaitė - protokolų sekretorė, Ona Juodvalkienė - finansų sekretorė, Pijus Mičiulis - išdininkas, Uršulė Gustaitienė - išdo globėja.

Susirinkime aptarti bėgamieji reikalai.

Šie metai Kuopai nebuvo geri, palaidojom net penkis savo narius, jų tarpe ir ilgametį Kuopos daktarą kvotėją J. S. Gustaitį.

O. Juodvalkienė
SLA 185 Kp. fin. sekr.

SO. BOSTON, MASS.

Naujų 1975 metams
Sandaros valdyba

Sandaros 7-toji Kuopa So. Bostone visuotiniame narių susirinkime, gruodžio 15 dieną išsirinko naują 1975-tiems metams valdybą, būtent: pirmininku inž. Aleksandras Šaplikas; vicepirmininkas Vladas Bajerčius; išdo sekretorius Juozas Lekys; išdininkas Antanas Andriulionis ir Kuopos sekretorius Bronius Bajerčius.

Išdo globėjai, Alfonsas Baika - senjor ir Mrs. A. Lain.

KAZYS P. DEVEIKIS

1905 m. būdamas 17 metų amžiaus, Kazys P. Deveikis, brolio kviečiamas, atvyko į JAV. Dar būdamas jaunas Lietuvoje Deveikis buvo įsijungęs į nukreiptą prieš Rusijos carą, revoliucinį lietuvių judėjimą. Caro žandarams šį judėjimą beslepiančiam, svarbiausia dėl to ir prašė brolių, kad atsiimtų į JAV ir atsiųstų laivokartę.

Philadelphia, Pa., cukrainėje, kur ir brolis dirbo, gavo ir Kazys Deveikis darbą. Čia lietuviai tada dar nebuvo susiorganizavę, nebuvo lietuvių parapijos, nei jokios organizacijos. Dauguma lietuvių, kaip ir Deveikio brolis, dalyvavo lenkų veikime. Bet jaunasis Deveikis prie lenkų nesidėjo ir užsiprenumeravo bent lietuvišką laikraštį.

Kitaip Deveikio brolis gyveno Oklahomoje ir dirbo anglių kasyklose, kur buvo daugiau lietuvių, kurie jau buvo įsteigę savo draugiją. Brolio kviečiami, abu Deveikiai iš Philadelphijos persikėlė į Oklahomą ir gavo darbą anglių kasyklose. Bet kasyklose pasitaikydavo daug nelaimių, užsidedavo dujos, įvykdavo aprogimai ir nemažai angliakasių žūdavo.

1912 m. K. Deveikis persikėlė į Chicagą ir gavo darbą Western Electric. Dirbo nesunkiai, pragrėždavo metaluose skylutes ir gaudavo po 17 centų per valandą.

Apsigyveno Ciceroje, kur ir dabar tebegyvena. Čia jau veikė ke-

lios lietuvių organizacijos. Deveikis įstojo į Raudonosios Rožės klubą, Lietuvos Kareivių Draugiją, vyrų pašalpinę draugiją - Draugystę Lietuvos Mylėtojų, kuri vėliau susijungė su Lietuvos Kareivių Draugija. Taip pat įstojo ir į dainininkų chorą, kuriam vadovavo Girijotas, o šiam nebepajėgiant, chorą perėmė jo duktė.

1912 metais Deveikis įstojo ir į SLA. Visose organizacijose buvo daug jaunų vyrų, kurie mėgdavo sportuoti, šokti, lankyti lietuvių parengimas, o Lietuvos Kareiviai kasmet didžiąją savaitę su kardais stovėdavo šv. Antano bažnyčioje prie Kristaus grabo.

1913 metais Deveikį draugai įkalbėjo keltis į Detroitą. Čia automobilių fabrike uždirbo po 50 centų per valandą. Bet tada Detroito buvo mažai lietuvių, ir menka jų veikla.

1914 metais Chicagoje buvo lietuvių socialistų suvažiavimas. Deveikis, kaip delegatas iš Detroito atvažiavo į Chicagą. Čia susipažino su daugeliu lietuvių. Advokatas Golumbickas įkalbėjo Deveikį mesti fizinį darbą ir pereiti į biznį - pardavinėti Texas alyvos bendrovės šėrus. Porai savaitė buvo išvykęs ir į Texas. 1914 m. Kalėdoms iš bendrovės gavo \$10 dividendą, kas tais metais buvo labai geras pinigas. Bet už poros metų šėrų pardavimai veik visai sustojo.

1916 m. Deveikis grįžo į Western Electric, Ciceroje - nutaręs pastoviai gyventi ir darbą nebekeisti. Čia ir išdirbo iki buvo paleistas į pensiją.

Kad pastoviam darbui ir gyvenimui būtų geresnės sąlygos, tais pačiais 1916 m. šv. Antano bažnyčioje Ciceroje susituokė su Onute Kazlauskaite. Kas du metai susilaukdavo prieauglio. 1918 m. gimė sūnus Kazimieras, 1920 m. Edvardas, 1922 m. dukrelė Leona ir 1924 m. Loreta. Visi vaikeliai lankė ir baigė lietuvių šv. Antano parapijos mokyklą.

Nors ir sukūręs šeimą ir susilaukęs keturių vaikelių, Deveikis lietuvių organizacijose buvo labai aktin-

gas. Dėl to buvo vis išrenkamas į vykdomuosius organus. Kai įsisteigė Tėvynės Mylėtojų Draugija Deveikis ir joje aktingai reiškėsi ir daug pasidaravo, kai buvo šios draugijos leidžiami Vinco Kudirkos raštai, viso šeši tomai, kuriems sukrauti ir sandėli buvo sunku rasti.

Mykolas Marcinkus, dabartinio vyskupo tėvas, buvo tarnavęs Rusijos caro kariuomenėje ir Lietuvos kareivius mokėdavo rikiuotės ir kitokio karinio mokslo. 1934 m. Lietuvos kareiviai dar labai aktingai reiškėsi, kai Chicagoje buvo tarptautinė paroda.

Bet 1930 m. Deveikį ištiko tragedija - mirė žmona. Kelius metus pavargęs, 1934 m. Deveikis vedė taip pat našlę, Oną Zenevičienę, kuri keturius veikelius augino ir globojo, kaip savus.

Deveikio didelis nuopelnas, kai visas JAV veikiančias SLA Kuopas ir Pildomąją Tarybą norėjo perimti komunistai, ką jie Ciceroje ir buvo padarę, Deveikis tuoj suorganizavo naują SLA Kuopą, kuriai buvo duotas 301 numeris. Komunistų vadovaujama Kuopa Ciceroje pamažu nyko, kol visai išnyko, o SLA 301 Kuopa ir šiandien yra gyva ir turi dar veik 100 narių. Deveikis vis tebeišrenkamas į valdybą. Ilgiausią metų eilę jis buvo finansų sekretoriumi, o paskutiniaisiais metais yra Kuopos pirmininku. Raudonosios Rožės klube ir Lietuvos Kareivių draugijoje ėjo įvairias valdybos pareigas, ilgiausiai buvo finansų sekretoriumi.

Šių draugijų likvidaciją Deveikis labai skaudžiai pergyveno. Kai likvidavosi Lietuvos Kareivių draugija buvo likę tik 12 narių. Likviduojant kasoje likę pinigai buvo proporcingai išdalinti kas draugijoje buvo išbuvęs kiek metų. Raudonosios Rožės klubas likvidavosi, kai dar turėjo 112 narių ir kasoje buvo apie \$4,800. Vieną ir kitą draugiją likviduojant Deveikis buvo įnešęs, tam tikras sumas skirti spaudai ir ki-

tiems lietuviškiems reikalams, bet dauguma nubalsavo visus pinigus pasidalinti, kas ir buvo padaryta.

Lietuvos Kareivių draugijos vėliava ir vienas kardas perduota saugoti Balzėko Kultūros muziejui, gi protokolų knygos ir kitoks kilnojamas turtas paliktas pas likvidatorių Kazį Genį. Reikia manyti, kad viskas taip pat bus perduota Balzėko Kultūros muziejui ar Pasaulio Lietuvių Archyvui.

Deveikis yra daug dirbęs ir BALFui, bet 1974 m. jau kojos buvo persunkios ir per vają nebeėjo nuo durų prie durų, rinkdamas aukas. Deveikis ir dabar tebėra aktingas ALTos veikėjas ir yra Cicero skyriaus tarybos narys. Deveikis ilgus metus rinko prenumeratas ir skelbimus Naujienoms ir kitiems lietuviškiems laikraščiams, bet 1974 m. gale, dėl nusilpusios sveikatos ir, šio darbo turėjo atsisakyti.

Deveikis aktingai reiškėsi ir Lietuvių Bendruomenėje, bet 1974 metų įvykiai su bendruomene jam visiškai pasidarė neaiškūs. Kam reikėjo, kad tiek daug tautiečių čia suvažiųotų iš kitur ir 1974 m. Verbų sekmadienį čia įsteigtą kitą lietuvių bendruomenės apylinkę? Dėl ko naujieji bendruomenės veikėjai kenkia ALTai, o paskutiniu metu ir BALFui? Juk, tai grynai Lietuvos okupantų darbas.

Netrukus Deveikis švęs 87 gimtadienį, bet lietuviški reikalai jam dar vis labiau rūpi, negu asmeninė sveikata. Kiekvieną kartą susitikus jis lietuvių skaldymusi sielojasi.

Deveikio vyriausias brolis jau senokai miręs, o jo dukrelė Leona su šeima gyvena Wheatfield, Indiana, Box 70 ir turi naujus gražius golfo laukus. Be to, ji yra visos apylinkės grybų augimo vietų žinovė. Jų kasmet atveža ir dėdei. Kitas brolis - Antanas, tik 2 metus už jį vyresnis, gyvena Wisconsin prie ežero ir gauda žuvelės.

Linkiu Deveikiui dar čia ramiai, gražiai pagyventi ilgus, ilgus metelius.

Miami, Fla.

Klubo veikla

Miami lietuvių klubas daro reikšią ir gerą pažangą. Klubas buvo pradėtas organizuoti 1950 m. sekančiais metais buvo pradėta klubo statyba. Statybos darbams vadovavo pirmutinis Klubu pirmininkas Antanas Norris, išrinktas susirinkimo 1951 m. Jam į talką netrukus atėjo Adomas Noreika. Jis prikalbino ir įtikino Pr. Mockų padėti lietuvių reikalams. Pr. Mockus davė \$50,000 Lietuvių klubui.

1962 m. sausio 12 d. Antanas Norris mirė. Tada klubo pirmininko pareigas perėmė Adomas Noreika ir jas ėjo iki 1974 m. pabaigos. Jo pastangomis ir rūpesčiu, talkininkaujant p. Jankui, Klubas buvo perstatytas. A. Noreika ir Jankus gerai ir

draugiškai sutardami ir dirbdami kasdien ilgas valandas perstatymo darbus sėkmingai baigė.

Jų bendradarbiavimas yra gražus pavyzdys, kaip dedant bendrus reikalus aukščiau už asmeninius ir dirbant vieningai galima pasiekti šaunių rezultatų.

Adomas Noreika buvo darbštus ir sąžiningas pirmininkas, ir labai gaila, kad jis sunegalavęs nusprendė pasitraukti iš eitu pareigų.

Lapkričio 25, 1974 m. Klubu susirinkime buvęs pirmininkas, išdirbęs valdybose beveik 25 m., pasitraukdamas iš pareigų, pasiūlė kandidatų į Klubu valdybą 1975 m. Kadencijai: į pirmininko postą Martynas Ališauskis ir J. Jankienė; pavaduotojai: Vitkus ir Gen. Dorey; sekretorė - Mrs. N. Zees; išdininkas - Šilas; raštininkė K. Kodatienė; sekan-

tis Klubu susirinkimas buvo numatytas gruodžio 11 d. 1974 m., kuriame įvyks naujosios valdybos rinkimai.

Klubu pirmininkas jautriu žodžiu kreipėsi į susirinkusius, prašydamas aukų Simui Kudirkai, neseniai ištrūkusiame iš Rusijos bolševikų jungo ir laimingai pasiekusiam Dėdės Samo Žemę. Iš viso Simui buvo surinkta \$200.00 Klubui pridėjus šimtą.

Gruodžio 11 d. susirinkime buvo išrinkta nauja Klubu valdyba 1975 metams. Išrinkti pirmininkė - J. Jankienė, pavaduotojas - V. Vitkus; sekretorė - N. Zees; išdininkas - Šilas; raštininkė - K. Kodatienė.

Susirinkimas pirmininkui ir senajai valdybai už nuveiktus darbus padėkojo ir palinkėjo naujai valdybai sėkmingos veiklos.

PENSIJOS

VETERANAMS

Didžiausia balsų Senatas dauguma priėmė įstatymą, kuriuo karo veteranams pakeliamos pensijos 12 nuošimčių. Įstatymu pasinaudos daugiau 2 milijonai veteranų. Naujuoju įstatymu leidžia keturiais šimtais dolerių padidinti uždarbių apribojimą iki \$3,000 pavieniam pensininkui ir iki 4,200 su išlaikomais.

Įstatymą diena anksčiau priėmė Atstovų Rūmai 357 balsais prieš 1.

Adomui Noreikai susirinkimas linkėjo ilgiausių metų ir dėkojo ypač už tai, kad jis Klubą išlaikė 25 metus. Tai ir po jo sekančios valdybos ir pirmininkai Klubą vėl turi išlaikyti 25 m.

A. Skudzinskienė

SVEIKINAME

Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų proga SLA Garbės Narys, advokatas ir poetas laureatas Nadas Rastenis su žmona Jule, iš Baltimore, Md. savo bičiulius pasveikino gražiu eilėraščiu, kurį prisiuntė Tėvynei.

Gėlių puota

I rasotą žalią lanką
Margos gėlės besirinko
Žolynai nepasiliko.
Tiesdami į saulę galvas —
Per panuovolius, per kalvas,
Aiduose linksmų paukštelį,
Krantais upių ir upelių —
Saulėi žadinant atvyko,
Į pavasarinę puotą,
Muslinuotą, aksomuotą
Saldumėliais kvėpaluotą.

Cia žibutė, melynakė,
Buvo pirmutinė. Sekė
Ją viliojanti puriena,
Linksmą, kaip saulėta diena.
Pakalnutė kaspinuota
Atbangavo į šią puotą,
Kur pienė geltonaplaukė
Ties panuovoliu jos laukė.
Gegužė grakšti, šilkuota,
Ir nasturtė aksomuota
Glamoninga kvapą skleidė,
Aguonėlė skaitaveidė
Puotai palenkė galvelę.
Ramunaitis rugiagėlę
Išdidingai atlydėjo.
Traškis vienas sau atėjo.
Tuo ir dobilas atkako,
Atsistojo šalia tako.
Tuč, pastirės ir pabalės
Atlingavo ir kukalis.
Netvarkus ir išsikėtęs
Atsyravo rusvas kietis.
Ir našlaitė čia atvyko,
Lydima dailaus gvaizdiko.
Ir kierutis, ir čiobrelis,
Ir vijoklis, ir snaudalis,
Švyturiuojančią leliją
Užmačiomis atsivijo.
Ir žirnikas ne po ilgo,
Apkabines laibą smilgą
Atlingavo, tartum girtas.
Juodu sekė kmynas tvirtas,
Ir kas tik, prikeltas vėjo,
Vystė diegą bei žydėjo,
Garbei žolynų kurėjo
Į šią puotą atgurejo.

Žiogų muzika styginė
Malonius akordus pynė.
Išdidi lankos viešnagė
Meile ir skaistyste degė.
Vietoj likerio ir vyno,
Rasos puotą besvaigino.
Saulė į nakvynę sviro.
Lankos smuikas, arfa, lyra,
Kanklės, liūta ir cimbolai —
Pritariani skudučiais balai —
Žiedveidčiams mėnesienoje
Kėlė ir sparnavo koją.
Žolynai ir gėlės šoko
Ir suktinį, ir kazoką,
Polką, valsa, minuotą,
Ir banguojantį baletą.
Kai linksmybė išsivystė,
Tai žalių šilų artistė —
Ar iš džiaugsmo, ar pavydo —
Klyksmo arijas pragydo.
Visą naktį iki ryto
Kvėpalai ir meilė plito.
Skaidrioje mėnesienoje,

Maudėsi puota rasoje. . .
Šoko, žaidė ir alsavo,
Džiaugsmo šiurpuliais liūliavo. . .
Iš linksmumo mielo, staiga,
Jautriai širds gėlės svaigo.
Bangose šiltučio vėjo,
Puota maloniai šlamėjo. . .

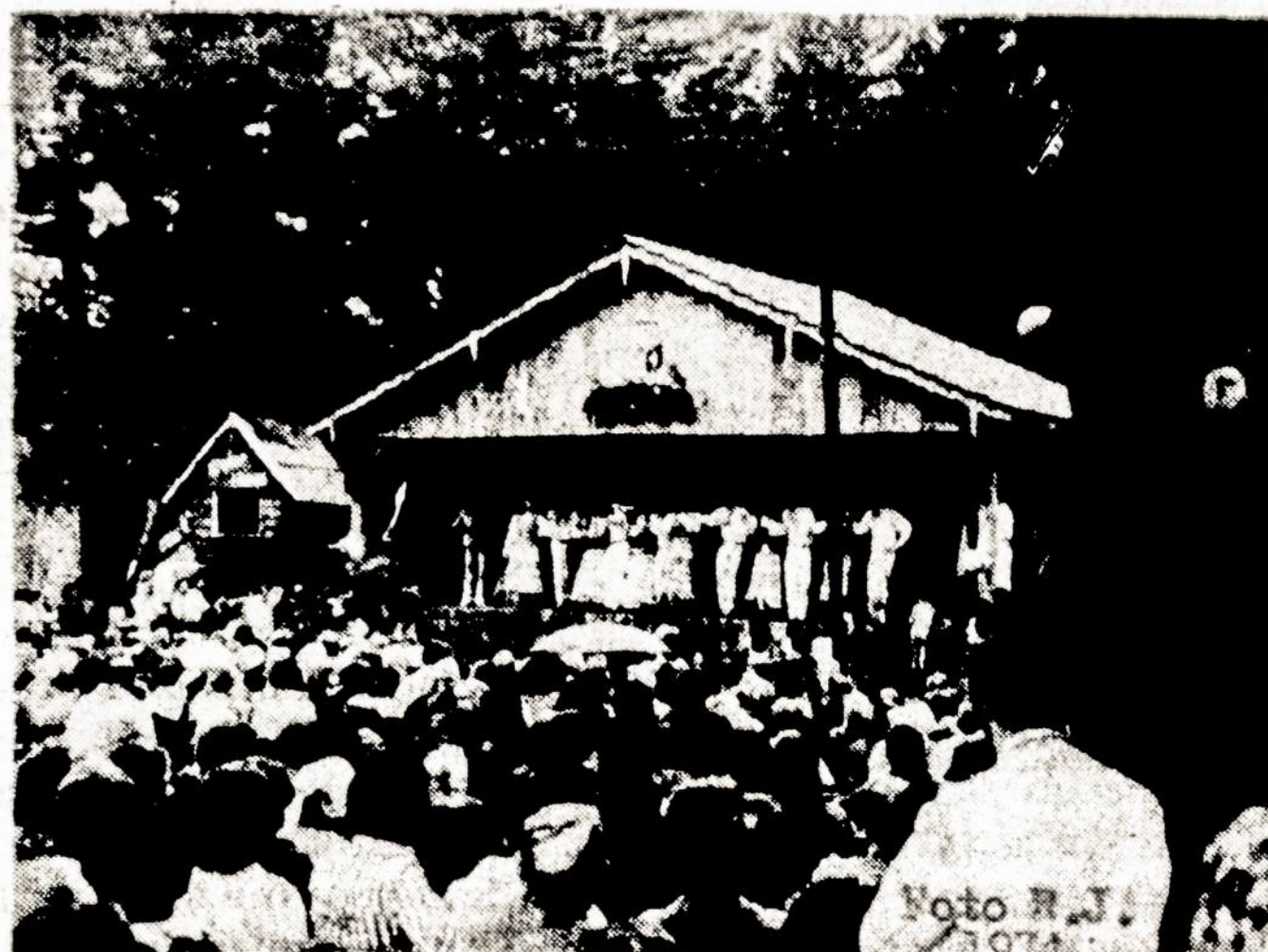
Virš rasoto žalio šilo,
Mėnuo meilės burtais svilo. . .
Merkė puriena gvaizdiką.
Traškis su našlaite dyko.
Kietis gegužę viliojo;
Kmynas rugiagėlę mojo.
Glostė pūkiui pakalnutė.
Pauksmėj šakoto klevo,
Dagį balanda bučiavo.
Smilga dobilą mylėjo,
Prie jo skato ir virpėjo.
Džiugo žolynai ir gėlės,
Tirpo smagumuose meilės —
Lig padangę spinduliuota
Atnešė nelemtą rytą. . .

Saulėi veido neparodžius,
Subruzdėjo senas sodžius.
Vyrai, miegūsti, nevalgę,
Pasipustę plieno dalgi,
Varė pradalgius per klonį —
Kirtu viržį, kietį, pienę,
Smilgą, dobilą, kukalį,
Ir kierutį, ir snaudalį,
Skaistaveidę aguonėlę,
Mėlynakę rugiagėlę,
Ir baltuolę pakalnutę,
Ir našlaitę, ir žibutę, —
Linksmą pievos gegužinę
Šaltaširdžiai dalgiai skynė. . .
Bėgyje rasoto ryto
Milionais gėlės krito. . .
Iš plataus nupiauto sklypo
Šermenų kvėpana pakvipo. . .
Taip ir žlugo gėlių puota —
Aksomuota ir šilkuota,
Svaigumais sukvėpaluota —
Pradalgiais supradalgiuota,
Išdraikyta, išsklejota. . .
Kuokštų-kuokštoms suvoliota —
Šieno kūgiuos palaidota! . .
Dienos bėgo, naktys vijos, noko
Rožės ir lelijos.
Už mėnulio vieno-kito, jazminai,
Bijūnai vyto.
Kas rudens nenusigando, tą naktim
Šalna nukando.
Plakami šiaurinio vėjo medžių lapai
Nubyrėjo.
Dilo pilkos rudens dienos. . .
Daržinėse nyko šienas.

Žiema žengė, vejai gaudė.
Debesiuos angelai audė
Iš drėgmės baltuolį šilką, ir viską
Baltai apvilko. . .
Amžių-praamžė Lietuva balta kaip
Jaunoji buvo. . .
Pusnaktėjant tryško sienos. Gaudė
Skambalai metalo. . .
Kvėpė kūgiuos nokęs šienas po
Skanėisiais Kūčių stalo. . .

NADAS RASTENIS

ARGENTINOS LIETUVIAI

Vaidas užregistruotas Romualdo Jospaičio foto aparatu iš šio XI-to Alaus Festivalio, kasmet įvykstančio Villa General Belgrano, Kordobos kalnuose. Dalyvauja daugybė tautų su liaudies šokiais, dainų bei muzikos vienetais. Scenoje lietuvių S. L. Arg. Tautinių šokių ansamblis. Ansamblio palydovų tarpe buvo: St. Metrikiai, L. Stankevičiai, L. Mičiūdienė, Monica ir Susana Balčiūnaitės, J. R. Stalioraitis, I. Simanaušienė, H. Levanavičius, O. Kunigonienė, E. Krikščiūnienė. Taipgi dalyvavo kordobiečiai: A. Saduko šeima, M. Kalainytė, M. Pinkevičiūtė, E. Tumas, R. Jospaitis su motina ir 6-to skyr. pirm. Vincas Sadukas su šeima.

New York, N.Y.

10 METŲ KAI MIRĖ KAIRYS-KAMINSKAS

Gruodžio 16 suejo 10 metų, kai mirė prof. Steponas Kairys, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras.

Buvo gimęs 1878 gruodžio 20 Užuvėžių kaime, Kurklių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Petrapilyje 1908 m. buvo baigęs technologijos institutą. Nuo pat gimnazijos laikų lietuviškoj veikloj, už tą veiklą buvo šalinamas iš mokyklų, už revoliucinę veiklą iš technologijos instituto. Veikė Lietuvos socialdemokratų partijoje. Aktyviai dalyvavo Lietuvos atstatyme, visuose trijuose seimuose buvo socialdemokratų frakcijos pirmininkas.

Lietuvai laisvinti ėjo įvairias pareigas. New Yorke gyvendamas išspausdino du atsiminimų tomus: Lietuva buvo 1957 ir - Tau, Lietuva 1961 m. VLIK'e veikė pavarde J. Kaminskas.

Mazinama mėsos prekyba tarp Kanados ir JAV

JAV Užsienio Prekybos Departamentas nustatė kvotas mėsos importui iš Kanados.

1973 metais Kanada į JAV įvežė 348,000 galvijų 88,000 kiaulių, 55 milijonus svarų jautienos ir 68 milijonus svarų kiaulienos. Dabar bus leista įvežti tik 17,000 galvijų, 50,000 kiaulių, 17 milijonų svarų jautienos ir 36 mil. svarų kiaulienos. Šis griežtas mėsos importo iš Kanados sumažinimas nustatomas kaip "atsilyginimas" Kanadai už jos 1974 m. rugpiučio 12 d. įvestus suvaržymus JAV mėsos eksportui į Kanadą.

Pradžioje Kanada buvo įvedusi veterinarijos priežiūros suvaržymus gyvuliams, maitintiems pagreitinto augimo harmonais, vėliau nustatė ir importo kvotas.

Hartford, Conn.

Nauja klubo valdyba

Hartfordo L. A. P. klubas gruodžio 15 posėdžiavo. Buvo metinis susirinkimas, kuriame išrinkta nauja klubo valdyba, direktorių taryba ir kiti pareigūnai.

Susirinkimą atidarė klubo valdybos sekr. Vytautas Petravičius. Klubo pirm. Juozas Thomas serga, tad sekretorius susirinkimui pravedė pakvietė SLA veikėją Lionginą Kapecką. Jis pravedė labai sklandžiai. L. Kapeckas yra buvęs kelis kartus L. A. P. klubo vicepirmininkas.

Slaptu balsavimu į L. A. P. klubo valdybą išrinkti: Stasys Baltauskas — pirmininku, Stepas Zabulis — vicepirm., Algirdas Špakauskas — sekr., Vincas Juralis — išd., Juozas Thomas — finansų sekr., Stasys Šrupša, Sr., Antanas Našliūnas ir Pranas Klimas — teisėjais.

Iš 14 kandidatų į direktorių tarybą pagal balsų daugumą išrinkti 8: Antanas Mazalas, Alfonsas Dzikas, Vytenis Nenortas, Pranas Klimas, Juozas Belazaras, Antanas Stanulis, Petras Simanauškas, Romas Grajauskas; kandidatai: Algirdas Jalinskas, Antanas Ramanauskas.

Rinkimuose dalyvavo 87 nariai. Balsus skaitė komisija: Jurgis Kirkutis, Juozas Balčiūnas, Antanas Grigas ir Stasys Šrupša, Sr.

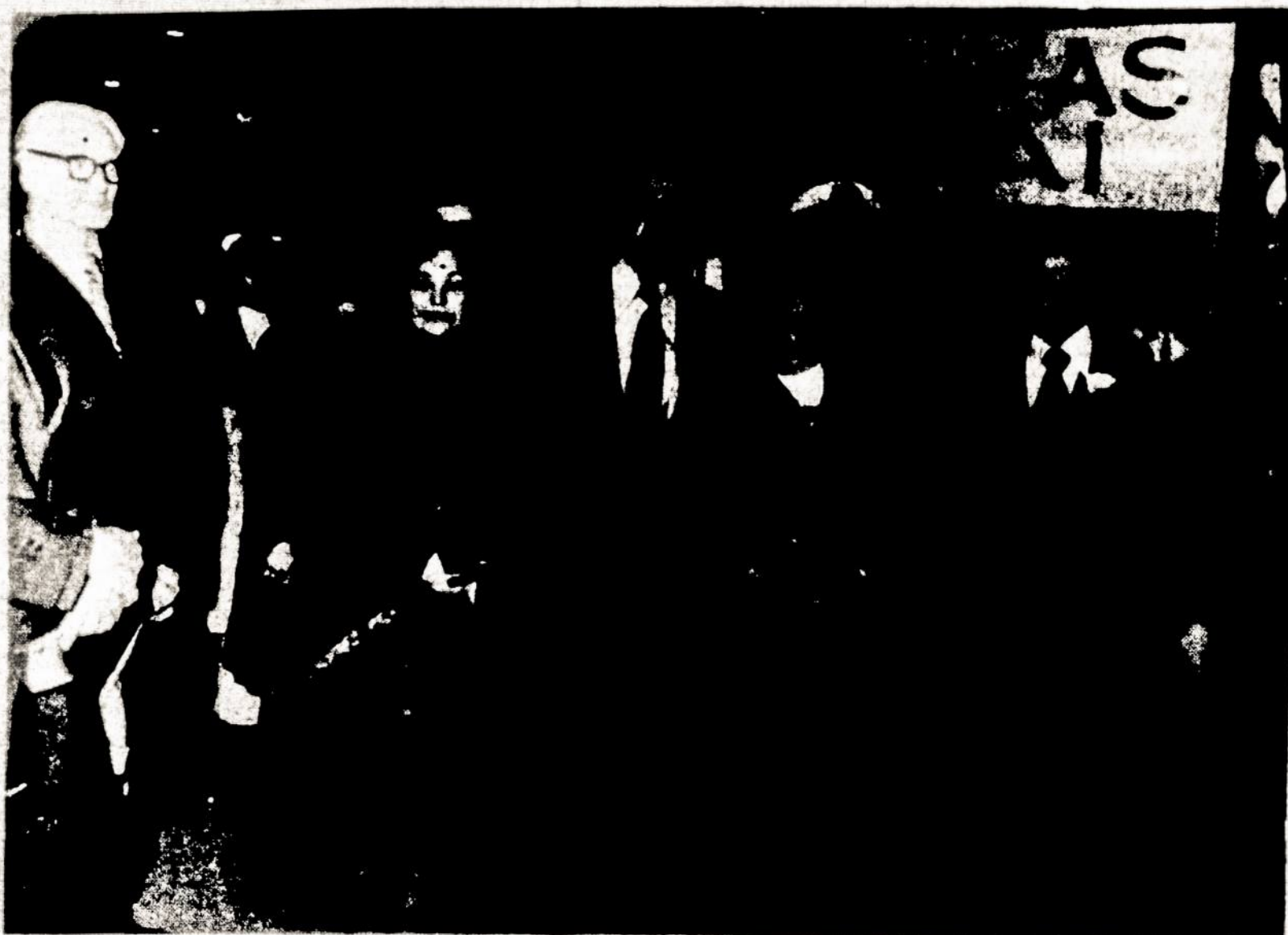
Susirinkimui pasibaigus naujasis klubo pirmininkas Stasys Baltauskas valdybai ir direktorių tarybai ir svečiams savo lėšomis surengė puiką vakarienę. Joje pasakyta daug gražių linkėjimų.

J. Bernotas

1973 metais iš JAV į Kanadą įvežtų galvijų buvo 216,000 - 1974 metams nustatyta kvota 82,000. Vietoj 35 milijonų svarų mėsos, dabar leidžiama į Kanadą įvežti tik 17,9 milijonus svarų.

TĖVYNĖ, 1974 m. gruodžio-Dec. 31

SIMĄ KUDIRKĄ DETROIT, MICH. PRIĖMĖ 800 LIETUVIŲ

Nuotraukoje pirmojoje eilėje iš dešinės į kairę: A. Grinius, G. Kudirkienė, V. Tamošiūnas, Kudirkos motina Marija Šulskienė ir Simas Kudirka.
K. SRAGAUSKO nuotr.

Simas Kudirka į Detroito Metropolitan aerodromą atskrido gruodžio 13 d. truputį po 12 val. Detroito lietuvių gražiai sutiktas.

Su juo kartu atskrido žmona Genovaitė, motina Marija Šulskienė ir palydovė LB JAV Krašto vicepirmininkė Aušra Zerr-Mačiulaitytė. Dalyvavo apie 100 lietuvių. Jų tarpe buvo jaunimo ir moterų pasipuošusių tautiniais rūbais.

Sutikimą filmavo ir fotografavo televizijos 4 kanalo pareigūnai ir vietos fotografai. Tą pačią dieną vakare truputį po 6 val. sutikimas buvo perduotas per televiziją.

Šeštadienį gruodžio 14 d. 1:00 val. Kultūriniam Centre įvyko Kudirkų šeimos su lietuvių laikraščių ir radijo valandėlių darbuotojas susitikimas. S. Kudirka ir jo šeimos nariai atsakinėjo į klausimus.

Tą pačią dieną 6 v. v. šiose pačiose patalpose įvyko su lietuviais susitikimas.

Programą pravedė Vincas Tamošiūnas ir Rapolas Valatka. Po sveikinimų ir kalbų, buvo ir meninė dalis. Ją atliko Detroito ir Windso-ro, Kanados, meninės jėgos. Dalyvavo apie 800 žmonių.

Sekmadienį gruodžio 15 d. Kudirkų šeima ir jų palydovė Aušra Zerr dalyvavo pamaldose šv. Antano bažnyčioje. Po pamaldų aplankė parapijos kavinę ir Aušros lituanistinė mokyklą. Bažnyčioj buvo sutikti klebono kun. K. Simaičio, o St. Kaunelienė, Rita Neverauskaitė ir Taura Zarankaitė jiems prisiegė po gėlę.

Po to lankė šv. Petro bažnyčią, kleboniją, Dariaus ir Girėno klubą ir Lieuvių Namus. Juos sutiko, pasveikino ir Lietuvių Namuose užkandas surengė abiejų organizacijų pirmininkas Antanas Norus.

Užkandę dalyvavo lituanistinės Žiburio mokyklos Kalėdų eglutėje.

Pirmadienį gruodžio 16 d. 7 v. v. Kultūriniam Centre įvyko Detroito

to lietuvių organizacijų pirmininkų bei jų atstovų sveikinimai, dovanų įteikimas ir išleistuvių vakarienė.

Michigano v-jos gubernatorius W. J. Milliken gruodžio 14 d., o Southfield miesto burmistras - 16 d. paskelbė S. Kudirkos dienomis. Southfield miesto burmistras jam įteikė miesto herbo medalį, o Detroito miesto burmistras suteikė miesto garbės piliečio titulą ir per adv. Algirdą Ambrožę įteikė diplomą.

Sis mano aprašymas nėra pilnas. Simas Kudirka dar važinėjo po Detroito apylinkes. Buvo nuvežtas į televizijos ir radio stotis ir net į Fordo fabrikus.

Antradienį 9:00 val. Kudirkai United Air Lines lėktuvu išskrido į Omaha-Nebraska.

SLA 352 Kuopos metinis susirinkimas įvyks 1975 m. sausio 5 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

SLA 352 Kuopos nariams kaip jie mirė suėjo: Justina Pilka 15 metų, o jo žmonai S. Pilkienei 1 metai.

J. Pilka mirė 1959 m. lapkričio 24 d., o jo žmonelė 1973 m. lapkričio 25 d. J. Pilka nors jau bus 15 metų kaip mirė, bet jo atlikti darbai dar ir dabar nepamiršti.

A. Grinius

ROCKFORD, ILL.

SLA 77 Kp. narių susirinkimas sausio 5

Rockfordo SLA 77 Kp. Valdyba kviečia narius atvykti į metinį Kuopos narių susirinkimą, kuris įvyks sausio 5 d. 2 val. p. p. 1975 m. Lietuvių klubo patalpose.

Bus valdybos rinkimai ir nario mokesčių sumokėjimas.

Po susirinkimo užkandžiai. Narių pareiga atsilankyti!

BROCKTON, MASS.

Iš veiklos pasitraukė M. Gofensas

M. Gofensas ilgus metus buvęs BALFo 72 skyriaus ir SLA Kuopos pirmininkas, dėl pašlijusios sveikatos dabar jis turėjo pasitraukti ne tik iš tiesioginio darbo, bet taip pat ir iš organizacijų pirmininko pareigų. Kol bus išrinktas naujas valdybos pirmininkas, pareigas eina vicepirmininkai: A. Sužiedėlienė ir M. Klimas BALFo 72 skyriuje, o J. Mickevičius - SLA 17 Kuopoje.

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Laisvo Kapinyno sklypu savininkai susirinko 1974 m. gruodžio 14 dieną ir išrinko žmones į valdybą: Edward Orantas - pirmininku; Robert Staneslaw - vicepirmininku; Frances Valenti - užrašų raštininku; Robert Balčiūnas - išdinininku. Algerd Visockis, Joseph Jasulevic ir Clem Strauss - globėjais; Joseph Yenkelun - kapinių priežiūrėtoju.

Kapinių pajamos auga.

OMAHA, NEBR.

Susiorganizavo lietuvis

Išsisteigė Omaha 40-ries lietuvių moterų klubas. Valdybą sudaro: Dana Sulskienė - pirmininkė, Valerija Jaudegienė - I vicepirm., Kristina Kartanienė - II vicepirm., Ramutė Ąrienė - sekr., Virginija Sičiūnienė - išdinininkė.

Pagal klubo įstatus apims savitarpinės ir pramoginės veiklos sritis.

Chicago, Ill.

MIRĖ ILGAMETIS LIETUVIŲ VEIKĖJAS POVILAS MILAŠEVIČIUS

Prieš keletą dienų dar netekome vieno lietuvių veikėjo Povilo Milaševičiaus, kuris mirė sulaukęs 83 metus.

Jis priklausė eilei lietuvių organizacijų ir buvo Lietuvių Tautinių kapinių direktorius.

Jo laidotuvės įvyko lapkričio 12 d.

Brooklyn, N. Y.

SLA 38 Kuopos nariams

SLA 38 Kuopos susirinkimai vyksta kiekvieną mėn. pirmąjį ketvirtadienio vakarą 7 val. 1975 m. sausio mėn. pirmasis ketvirtadienis yra sausio 2 d. Iš patyrimo žinome, kad tik po Naujų metų niekas nemėgsta susirinkimuose dalyvauti. Tad, narių pageidavimu sausio 2 d. susirinkimo nebus. Sekantis SLA 38 Kp. susirinkimas įvyks pirmąjį vasario mėn. ketvirtadienį, vasario-February 6 d. 7 v. v. paprastoj susirinkimų vietoje, Fifi restorane, 9425 Jamaica Ave., arti Woodhaven Blvd., Woodhaven, N. Y. Kurie norite apsimokėti mokesčius kitu laiku, kreipkitės į SLA 38 Kp. finansų sekretorę Ona Jozėnienę, 140-02-84 Drive, Briarwood, Jamaica, N. Y. 11435. Tel. 526-2705.

Cicero, Ill.

MOKYKLOS VIEŠNAGĖ ARLINGTON HEIGHTS

Gruodžio 14 Cicero lit. pradžios mokykla, Laimos Šalčiuvienės, gyv. Arlington Heights, pakviesta atlikti kalėdinę programą vietos Memorial bibliotekoje. Cicero lit. mokyklos mažamečių šokėjų grupė susidedanti iš 22 šokėjų, ir vadovaujama mok. S. Palionienės, labai gražiai pasirodė ir todėl susilaukė išskirtino dėmesio. Šokių reikšmę publikai angliškai paašškino Elytė Bikulčiūtė, Viktorė Račkauskaitė ir Rūta Tamošiūnaitė. Apie Kalėdų lietuviškus papročius paskaitė Rūta Norkutė.

Bibliotekos vedėja Ruth Griffith pasidžiaugė lietuviukų atlikta programa. Ponai R. Griffith dvi mergytės šokėjos prisegė gėlę ir mokyklos vardu bibliotekai padovanojo lietuvišką knygą anglų kalba.

Bibliotekos patalpose stovėjo įvairių tautybių kalėdinės eglutės. Lietuviškoji eglutė buvo pastatyta iškiliausioje vietoje. Eglutės nuotrauka tilpo bibliotekos biuletenyje, ir buvo pažymėta, kad savo darbo šiaudinukais eglutę talentingai ir meniškai papuošė Eugeniia Bačinskienė.

Sveikinimas

Susivienijimas Lietuvių Argentijoje, linkėdamas gero pasisekimo ir joje širdingai sveikina jus visus sėkmės Lietuviškoje veikloje.
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga- Centro Valdyba

Gruodžio mėn., 1974 m.

Sekretorius

Pirmininkas

TĖVYNĖ, 1974 m. gruodžio-Dėcember 31 d.